

OBSAH

PŘEDMLUVA	7
I. OPERAČNÍ PROSTŘEDÍ	9
Léčebné ústavy a jejich rozdělení	9
Úvaha o výstavbě léčebných veterinárních ústavů	9
Popis jednotlivých místností nezbytných k chirurgické léčbě	12
A. Vyšetřovna	12
B. Operační síň	15
a) Požadavky a připomínky	15
1. Velikost	15
2. Osvětlení	16
3. Stěny	16
4. Podlaha	17
b) Vnitřní zařízení operační síně	17
1. Operační stůl pro velké pacienty	18
2. Operační stůl pro malé pacienty	30
3. Fixační zařízení pro operování na stojícím velkém pacientovi	34
4. Přisvětlovací lampy	36
5. Elektrokauter	36
6.—10. Ostatní zařízení	37
C. Místnost k sterilisaci	38
D. Oddělení pro velké pacienty	38
E. Oddělení pro malé pacienty	40
II. DOPRAVA PACIENTŮ	41
Různé způsoby převozu pacientů	41
Závěsný ambulanční vůz	42
Návrh na ambulanční vůz	45
Ambulanční vůz jako pojízdná ordinace pro chirurgii v terénu	47
III. STERILISACE POMŮCEK K OPERACI	49
Elektrický sterilisátor	49
Autokláv	49
Sterilisace jednotlivých potřeb k operaci	53
Nástroje tupé	53
Nástroje ostré	53
Injekční stříkačky a jehly	53
Gumové rukavice	53
Operační prádlo	54
Obvazový materiál	54
Gumovky	54
Šicí materiál	54
Skleněné předměty	54

Drát k šití kostí	54
Gumové drenáže	54
Elektrický nůž	54
Kartáče na mytí rukou	54
Toulec s klíšťkami	54
Ampulky s prokainem	54
Lokální anestetikum	54
Fysiologický roztok	55
Jodoformová emulse	55
Horsleyův vosk	55
Umyvadlo a nádoby na odpad	55
IV. PŘÍPRAVA OPERAČNÍ SÍNĚ PŘED OPERACÍ	56
V. CHIRURGICKÝ NEMOCNÝ PACIENT A JEHO PŘÍPRAVA PŘED OPERACÍ	58
A. Příjem pacienta	58
B. Klinické a laboratorní vyšetření	59
C. Vlastní příprava pacienta před operací	60
Obecná příprava	60
1. Očištění	60
2. Vyhladovění	60
3. Vyprázdnění střeva a močového měchýře	61
4. Podpoření odolnosti slabých, fysiologicky méněcenných a přecitli- vělých jedinců	62
5. Pomocné injekce	62
6. Uklidnění pacienta	62
Speciální příprava	63
VI. PŘÍPRAVA PACIENTA K OPERACI	66
A. Fixace pacienta	66
Všeobecné podmínky fixace	66
Fixace koně nebo jiného lichokopytníka	66
Boční poloha koně	66
Hřbetní poloha koně	69
Fixace malých pacientů	70
Fixace velkých buiatrických pacientů	71
Fixace středně velkých a malých buiatrických pacientů	72
Fixace drobných pacientů	72
B. Znecitlivění	73
Podmínky pro dobrou narkosu	73
Kapací infusní anestésie	76
Místní anestésie	80
Pacient a narkotisér při anestezii	82
Poznámky k narkosám	84
VII. PŘÍPRAVA PRÍMÝCH ÚČASTNÍKŮ OPERACE	87
VIII. PŘÍPRAVA OPERAČNÍHO POLE	89
Desinfekční spray	89
Desinfekce kůže	89
Ohraničení operačního pole sterilními rouškami a prostěradly	91

IX. VÝKONY PŘI OPERACÍCH	93
Rozdělení výkonů při operacích	93
Rozrušování tkání	93
Rozrušování tvrdých tkání	95
Rozrušování měkkých tkání	96
Řezání měkkých tkání	97
Stříhání měkkých tkání	97
Trhání tkání — tupá preparace	98
Rozrušování jednotlivých tkání	99
Kožní řez	99
Pronikání podkožním vazivem	101
Pronikání vrstvou svalovou, fasciemi a sponneurosami	102
Otvírání pobřišnice	104
Rozrušování tkání břišních orgánů	104
1. Enterotomie	105
2. Gastrotomie	105
3. Ruminotomie	105
4. Cystotomie	106
5. Hysterotomie	106
6. Ovariectomie	106
7. Hysterektomie	106
8. Enteroanastomosa	107
9. Abdominální kryptorchismus	107
Preparace kýlního vaku	107
STAVENÍ KRVÁCENÍ	107
Spontánní zastavení krvácení	108
Stavení krvácení tlakem roušky	108
Přikládání ligatur na cévy	108
Příčiny uvolnění ligatury	111
Opich	111
Podvázání cévy v místě volby	112
Ligatura vlastní cévou	112
Šití cév	114
Koagulace elektrickým nožem	114
Koagulace elektrokauterem	114
Esmarchova bezkrevnost	115
Stavení krve stehem	115
Tlakový obvaz	115
Krvácení z kosti	115
Angiotrypsie	116
Tamponování rány	116
Stavení krve medikamenty	116
Scelování tkání	116
Všeobecně o šití	116
Rozdělení sutur	117
Uzávěra stehu — uzel	117
Šicí materiál	118
Jehla a jehelec	118
Technika šití	119

Popis jednoho způsobu instrumentování při šití	122
Šití s asistencí	122
Šití vnitřních dutých orgánů	123
Sutura břišní stěny	124
Pobřišnice	124
Šití aponeuros a fascií	124
Sutura svalstva	125
Kožní steh	125
Sutura šlach	126
Sutura cév a nervů	127
Sutura kostí	128
Ochrana rány před sekundární infekcí	128
Zevní fixace tkání	131
Všeobecně o zevní fixaci tkání	131
Reposice dislokovaných tkání	131
Znehybňující obvazy u velkých pacientů	132
Znehybňující obvazy u malých pacientů	134
Sádrový obvaz	134
Znehybňující obvaz u drobných pacientů	135
X. ÚKLID V OPERAČNÍ SÍNI, ČIŠTĚNÍ A DESINFEKCE VYŠETŘOVNY, ODDĚLENÍ A AMBULANČNÍHO VOZU	137
Úklid operační síně	137
Čištění nástrojů a operačních náležitostí po operaci	137
Čištění oddělení, vyšetřovny a ambulančního vozu	138
XI. POOPERAČNÍ OŠETŘOVÁNÍ	140
Pacient na oddělení po operaci	140
Speciální ošetřování	141
SEZNAM VYOBRAZENÍ	142
UŽITÉ PÍSEMNICTVÍ	144